

TÜRKÇEDE YALIN HÂL KAVRAMI ÜZERİNE

Hüseyin DURGUT*

Özet

Türk dili hakkında yazılmış gramer kitaplarında yer alan problemler konularından birisi, isimlerin hâl kategorisi bölümünde ilk sırada incelenen yalın hâl (nominatif) konusudur. Yalın hâlin Türkçede eksiz olmasından dolayı Türkçenin hâl sisteminde karışıklıklar ortaya çıkmakta ve ismin hâllerinin bir birine girdiği görülmektedir.

Cümlede eksiz olarak görülen her ismin yalın hâl (nominatif) olarak değerlendirilmesi sebebiyle yalın hâl, ilgi ve yükleme hâllerinin eksiz şekilleri ve cümlede herhangi bir çekim eki almadan kullanılan zarf ve sıfatlarla karıştırılmaktadır. Bu yazıda, "yalın hâlin hâl kategorisi içindeki yeri nedir? Cümlede eksiz olarak görülen isimlerden hangileri yalın hâlin sınırları içinde değerlendirilmelidir? Yalın hâlin cümledeki fonksiyonları nelerdir?" sorularının cevabı aranacak ve yalın hâlin, hâl kategorisi içindeki asıl yeri tespit edilmeye çalışılacaktır.

Anahtar kelimeler: *nominatif, yalın hâl, hâl kategorisi, çekim.*

Türk dili hakkında yazılmış gramer kitaplarının isim çekiminden bahseden bölümlerinde, terimlerden çekim eklerinin sınıflandırılmasına kadar, pek çok problemin olduğu göze çarpar. Meselâ, çekim teriminin anlamı; isim çekim ekleri, isim işletme ekleri ve isim hâl ekleri terimlerinin kapsamı ve sınırları; isim hâl eklerinin isimlendirilmesi, sınıflandırılması ve sayısı gibi konularda yazarlar arasında görüş birliğinin olmadığı dikkati çekmektedir. Bu problemler konularından birisi de, isimlerin hâl kategorisi bölümünde ilk sırada incelenen *yalın hâl (nominatif)* konusudur. Uluslar arası terminolojide *nominativus / nominative / nominativ / nominatif* diye adlandırılan, Türkiye Türkçesinde ise yaygın olarak *yalın hâl* terimiyle karşılanan bu hâlin eksiz olmasından dolayı Türkçenin hâl sisteminde karışıklıklar ortaya çıkmakta ve ismin hâllerinin bir birine girdiği görülmektedir. Bunun sebebi, cümlede eksiz olarak görülen her ismin *yalın hâl* (nominatif) olarak değerlendirilmesidir. İsimlerin hâl kategorisinde, *ilgi* (genitif) ve *yükleme* (akkuzatif) hâllerinin hem ekli hem de eksiz şekilleri bulunmaktadır. Bu hâllerin eksiz olarak kullanılan şekilleri çoğu zaman yalın hâl ile karıştırılmaktadır. Ayrıca cümlede, herhangi bir

* Yrd. Doç. Dr., Balıkesir Üniversitesi, Fen-Edb. Fak.

çekim eki almadan kullanılan *zarflar* ile *sıfatlar* da yalın hâlin sınırları içinde değerlendirilmektedir. Halbuki Türkçede isimler, çeşitli ekler alarak çekime girebildikleri gibi ek almadan da çekilebilmektedir. Cümlede eksiz olarak kullanılan bütün bu şekiller yalın hâlde değildir. Bu yazıda, "*yalın hâlin hâl kategorisi içindeki yeri nedir? Cümlede eksiz olarak görülen isimlerden hangileri yalın hâlin sınırları içinde değerlendirilmelidir? Yalın hâlin cümledeki fonksiyonları nelerdir?*" sorularının cevabı aranacak ve yalın hâlin, hâl kategorisi içindeki asıl yeri tespit edilmeye çalışılacaktır.

İlk olarak *yalın hâl* kavramının dil bilgisi ve terim kitaplarında nasıl incelendiğine bakalım.

Jean Deny, *Türk Dili Grameri (Osmanlı Lehçesi)*'nde Türkçede bir ismin hiçbir hâl eki almadan da görünebileceğini, bu durumda ek almamış olan ismin; cümlelerin fâili olduğunu ayrıca belirsiz nesne ve belirsiz isim tamlamalarında da ismin hiçbir hâl eki almadan kullanılabildiğini söylemektedir (Deny 1941: 171). J. Deny konunun devamında Klasik Arapça, Yunanca ve Latince *mücerret* için hususî bir ek olduğu halde Türkçede bunun olmadığını söyleyerek "*Mücerret için hususi bir şekil de yoktur; çünkü sonuçsuz ve daha iyi bir tabirle söyleyelim, 'sıfır' sonuçlu bir kelimeye bu vazife verilsin dense, o haldeki kelimenin daha başka vazifeleri de vardır. Şu halde netice türkçenin, hiç değilse alemlerinde mücerret haleti olmadığını tasdik ve kabul etmeğe varıyor.*" (Deny 1941: 172) demektedir. Yazar, bu tabirin yalnız ifade kolaylığı bakımından kullanılabileceğini söylemekte, bununla beraber böyle durumlarda *mutlak halet (cas absolu)* veya *nekre haleti (cas indéfini)* tabirlerinin kullanılmasını tavsiye etmektedir (Deny 1941: 172).

Tahsin Banguoğlu, *Türkçenin Grameri* adlı eserinde, isim çekimini *iççekim halleri* ve *dışçekim halleri* olarak iki bölümde incelemekte ve *kim hali* adını verdiği yalın hâli *iççekim halleri* başlığı altında incelemektedir: "*Kim hali, adın çekimce yalın hali (nominatif), eksiz halidir. Bölük hali anlatımında da kullanılır. Ancak söz içinde onun en yaygın işleyişi birşey yapanı ve olanı göstermek, yani cümlelerin kimsesi olmaktır (Taş camı kırdı. Cam kırıldı).*" (Banguoğlu 1990: 326-327).

Muharrem Ergin *Türk Dil Bilgisi* adlı kitabında yalın hâli şöyle tanımlamaktadır: "*Bu hal ismin, karşıladığı nesne ve kendisine tabi olan isim dışında hiçbir münasebet ifade etmeyen hâlidir.*" (Ergin 1985: 227). M. Ergin, aynı yerde isimlerin teklik, çokluk ve iyelik şekillerinin yalın hâlde olduğunu da belirtmektedir.

Haydar Ediskun, *Türk Dilbilgisi* adlı kitabında yalın hâli şöyle tanımlar: "*Yalın durum, ismin, sözlüklerde rastladığımız gibi, normal durumudur. Bir isim çoğul eki de, iyelik eki de almış olsa, o, gene yalın durumdadır.*" (Ediskun 1992: 110).

Doğan Aksan yönetiminde bir ekip tarafından hazırlanan *Sözcük Türleri* isimli kitapta, yalın hâl: "*Adın, ad durumu eklerinden birini almamış biçimidir.*"

Ad ve ad görevindeki sözcüklerin taşıdıkları kavramları gösterir; çoğul ve iyelik eklerini alır.” (Atabay ve diğerleri 1976: 38) şeklinde açıklanmakta ve konuyla ilgili çeşitli örnekler verilmektedir. Yalın hâlde gösterilen isim, verilen örneklerin birinde özne, birinde isim tamlamasında tamlayan unsur, birinde de sıfat görevindedir (Atabay ve diğerleri 1976: 39).

Doğan Aksan’ın *Her Yönüyle Dil* adlı eserinde yalın hâl “*Türkçe sözcükler için adın herhangi bir sonek almamış, yalın olduğu durumdur.*” (Aksan 1980: 93) diye açıklanır.

Oya Adalı, *Türkiye Türkçesinde Biçimbirimler* adlı eserinde “Belirteçlik Ardılları” konusunu işlerken düştüğü dipnotta şöyle demektedir: “...*Adların eksiz kullanımı tüm yapıtlarda yalın durum olarak belirtilir. Oysa Türkçede adlar yalınlık kavramını doğal olarak taşırlar. Bunu gösterecek hiçbir biçimbirim de gerekmemektedir...*” (Adalı 1979: 67). O. Adalı’nın dediği gibi tüm eserlerde olmasa bile, konuyla ilgili bilgi veren kaynakların tamamına yakınında isimlerin eksiz kullanımı yalın hâl olarak gösterilmektedir.

Gürer Gülsevin *Eski Anadolu Türkçesinde Ekler* adlı kitabında “*Yalın hal eksizdir. Kök ve tabanların yanı sıra, iyelikli şekillere de gelebilir. İyelikli kelimelerin yalın hali, genellikle yalın halin dışındaki haller görevinde kullanılır.*” (Gülsevin 1997: 17) demektedir ve konunun devamında, diğer hâl eklerinin yalın hâl fonksiyonunda kullanılmasına ve yalın hâlin diğer isim hâli eklerinin fonksiyonunda kullanılmasına dair örnekler vermektedir. Yazar, yalın hâlin fonksiyonlarından bahsederken de “*fiilin fâili olması, cümlede nesne görevini üstlenmesi, tamlama grubu kurulurken tamlayan durumunda bulunması, sıfat tamlaması kurması, zaman zarfı görevinde kullanılması, inleme bildirmesi, kökteş fiiller kurması, tekrarlarla superlative yapması*” gibi fonksiyonlara sahip olduğuna dair çeşitli örnekler verir (Gülsevin 1997: 18-25).

İsim hâl eklerini Anadolu ağızlarından derlenen metinlerde inceleyen Ahmet Buran, yalın hâlin isimlerin başka unsurlara bağlı olmayan şekilleri olduğunu söyleyerek, kullanılışını, yalın hâl yerine kullanılan diğer ekleri, fonksiyonlarını ve yalın hâlin diğer isim çekim eklerinin yerine kullanılmasını örneklerle anlatır (Buran 1996: 37-60). Yazar, yalın hâlin fonksiyonlarından bahsederken cümlede özne durumunda olmasının yanı sıra, “*cümlede nesne durumunda olduğunu, isim tamlamasında tamlayan durumunda olduğunu, sıfat tamlaması durumunda olduğunu, ünlem bildirdiğini, ikilemeler kurduğunu ve kökteş fiiller kurduğunu*” söyler (Buran 1996: 51-56).

Zeynep Korkmaz, Türkiye Türkçesinin şekil bilgisi hakkında yapılmış en kapsamlı çalışma olan *Türkiye Türkçesi Grameri (Şekil Bilgisi)* adlı eserinde yalın hâli şöyle tanımlamaktadır: “*Yalın durum, adın cümlede anlam ilişkisi yönünden başka bir kelimeye bağlı olmayan yalın durumudur.*” (Korkmaz 2003: 267). Yazar, yalın hâlin cümlede *bir işi yapanı* veya *olan işi* gösterdiğini; *bir kimseyi adı*, *unvanı* veya *mesleği ile çağırmaya yaradığını*; *belirsiz ad tamlamalarında*

“*tamlayan*”, *sıfat tamlamalarında* “*niteleyen*” görevi yaptığını ifade ederek bu görevlere dair çeşitli örnekler vermektedir (Korkmaz 2003: 267-268).

Terim sözlüklerimizi incelediğimizde de yalın hâl ile ilgili yukarıda söylenenlere benzer ifadelerle karşılaşırız.

Vecihe Hatiboğlu, *Dilbilgisi Terimleri Sözlüğü*'nde yalın hâli şöyle tanımlamaktadır: “*Ad görevli sözcüğün taşıdığı kavramı bildirme durumu. Türkçede bu durumda takı kullanılmaz: Ev, bahçe, taş, düşünce, görgü, yürüyüş, elmalar, dilekler, evimiz vb.*” (Hatiboğlu 1982: 132).

Ahmet Topaloğlu'nun *Dil Bilgisi Terimleri Sözlüğü*'nde ise konu, daha açık ve net bir şekilde izah edilir: “*Cümlede isim soylu bir kelimenin hal eki almayan ve asıl biçimi sayılan durumu. Bir cümlede yalın halde sadece özne bulunur. Yalın haldeki kelime iyelik eki alabilir Ör. Bahçe yeşillendi. Taş yerinde ağırdır. Çocuk cam kırdı. Arkadaşım geldi.*” (Topaloğlu 1989: 156).

Nurettin Koç'un *Açıklamalı Dilbilgisi Terimleri Sözlüğü*'nde “*Adın ya da ad görevli sözcüğün durum eki (-a, -ı, -da, -dan, -ın) almamış biçimi. Yalın durum adın temel biçimi sayılır. Yalın ad, çoğul ekiyle (-lar, -ler) iyelik ekini (-ım, -ın, -ı, -ımız, -ınız, -ları) alabilir.*” (Koç 1992: 299) şeklinde verilen tanım açıklayıcı değildir. Çünkü yazar, yalın hâl tanımının içine, aynı sayfanın hemen üstünde açıklamasını yaptığı *yalın ad* terimini dahil etmiştir.

Zeynep Korkmaz'ın *Gramer terimleri Sözlüğü*'nde konu, kısaca ele alınmış ve fazla bilgi verilmemiştir: “*İsmin her hangi bir ek almamış, yalın hali: bal, ev, gönül, işçilik vb.*” (Korkmaz 1992: 169).

Yalın hâl konusunda yazılanları topluca değerlendirdiğimizde, bu konuyu inceleyen yazarların büyük bir kısmının, Türkçede yalın hâlin eksiz olmasından dolayı, cümlede eksiz olarak görülen bütün isimlerin yalın hâlde olduğu sonucuna ulaştıklarını görüyoruz.

Yalın hâlin, hâl kategorisi içindeki yerini inceleyebilmek için önce hâl kavramı hakkında bilgi verelim. Gramer ve terim kitaplarında hâl (casus, case, kusus, cas), “*ismin kendi dışında kalan kelimelerle münasebetini ifade eden gramer kategorisi*” (Ergin 1985: 129), “*ismin cümle içinde bulunduğu dilbilgisi şekli; yalın veya eklerle genişletilmiş olarak aldığı geçici durum*” (Korkmaz 1992: 77), “*cümlenin dilbilgisi yönünden düzenlenmesine yarayan, özellikle cümle içindeki adların görevinin belirlenmesine yarayan dilbilgisi öbeği*” (Atabay ve diğerleri 1983: 39), “*bir ismin cümle içinde başka bir kelimeyle ilgi kurmak üzere yalın olarak veya ek alarak girdiği durum*” (Topaloğlu 1989: 81) şeklinde tanımlanmaktadır. A. Von Gabain'in *Eski Türkçenin Grameri* adlı eserinde ise “*Mantiki ve gramatik kullanılışa göre hal ekleri ile son çekim edatları arasında kesin bir fark yoktur. Her ne kadar, Eski Türkçede bir çok durumlar için uygun düşmese de, çekimli dillere dayanarak, sadece kolaylık olsun diye burada hal (kasus) tabiri kullanılmıştır.*” (Gabain 1988: 63) ifadesi yer almaktadır.

Hâl kategorisi, isimlerin kelime grupları ve cümleler içinde diğer kelimelerle, özellikle de fiille münasebetini gösteren gramer kategorisidir. Cümlede isimlerin, diğer kelimelerle münasebetleri çeşit çeşit olduğu için bir çok hâlleri vardır. İsmi hâlleri morfolojik ve sentaktik yollarla yapılır. Türkçede ismin hâlleri gramer kitaplarında morfoloji (şekil bilgisi / biçim bilgisi) başlığı altında incelenmekle beraber aslında morfo-sentaks (sentaks unsurlarıyla morfoloji)¹ başlığı altında incelenmelidir. Çünkü ismin hâlleri Türkçede her ne kadar eklerle yapılıyorsa da bu hâllerin fonksiyonları, ancak kelime gruplarında ve cümle içinde ortaya çıkabilmektedir. Ayrıca çağdaş Türk şivelerinde bazı hâller (özellikle ekleri çekim eki olma özelliğini kaybetmiş vasita, eşitlik ve yön gösterme hâlleri) sentaktik yolla yapılabilmektedir.²

Hint-Avrupa dillerinde ve özellikle *nominativus* terimini işleyen Lâtince gramerlerde yalın hâl, “Cümlede özne olan kelimenin halidir, kim? veya ne? sorularının karşılığı olan kelime bu halde bulunur” (Perek 1964: 6) diye açıklanmaktadır.³ F. Zeki Perek, *Tercümelî Lâtince Grameri* adlı kitabında *Accūsātīvus* (yükleme hâli) konusunu açıklarken Lâtince’de yalın hâlde yalnızca öznenin olabileceğini özellikle vurgulamaktadır: “Lâtince Nōminātīvus yalnız Özne olan veya ona uyması gereken kelimelerin Halidir. Başka hiçbir kelime Nōminātīvus Halinde gelemmez.” (Perek 1964: 7). Ayrıca Lâtincede yalın hâl eksiz değildir. Türkçede isimlerin teklik şekilleri eksiz, çokluk şekilleri ise eklidir. Lâtincede ise isimlerin teklik şekillerinde de hâllere göre ek ya da takı bulunmaktadır. Bu durumda, çekime girdiğinde yalın hâldeki isim –diğer hâllerde olduğu gibi- nasıl çokluk ifadesi için ek alıyorsa, teklik ifadesi için de ek alabilmektedir. Lâtincede ismin gövdesi esas olarak *genitīvus* (ilgi) hâlinde görülmektedir (Öktem 1996: 7, Rohde ve diğerleri 1943: 15). Eski Yunancada da yalın hâl, “Cümlede yalnız özne olan veya ona uyması gereken kelimelerin hâlidir. Ekseriya başka kelimeler *nominativus* hâlinde gelemmez.” (Taşlıklıoğlu 1948: 9) diye tanımlanmaktadır.

Batı dillerinde *cümlede özne olan kelimenin hâli* olan *nominativus* terimine karşılık olarak Türkçede bir birinden farklı bir çok terim önerilmiş ve kullanılmıştır. Bu terimlerden bazıları şunlardır: *adlamlık*, *adlamalık*, *düz hal*, *salt hal*, *doğru hal*, *dolaysız hal*, *asli hal*, *gövde hali*, *kim hali*, *belirsiz hal*, *yalın hal* (*durum*) (Topaloğlu 1989: 156). *Nominativus* terimi için çağdaş Türk şivelerinde

¹ Ekrem Čaušević’in *Gramatika suvremenoga turskog jezika* adlı eserinde Türkçenin gramatikal kategorileri "Fonetik ve Fonoloji", "Sentaks Unsurlarıyla Morfoloji", "Sentaks (Cümle)" başlıkları altında incelenmektedir: Ekrem Čaušević, *Gramatika suvremenoga turskog jezika*, Hrvatska Sveučilišna Naklada, Zagreb 1996. (Tanıtma yazısı için bk. Kerime Filan, “Ekrem Čaušević, Gramatika suvremenoga turskog jezika, Hrvatska Sveučilišna Naklada, Zagreb 1996, pp. 553.” *Türk Dili*, 559 (Temmuz 1998): 86-95).

² Ayrıntılı bilgi için bk. Mustafa Öner, "Türkçede Edatlı (Sentaktik) İsim Çekimi", *Türk Dili*, 565 (Ocak 1999): 10-18.

³ Ayrıca ayrıntılı bilgi için bk. Filiz Öktem, *Uygulamalı Latin Dili*, Sosyal Yayınlar, İstanbul 1996, s. 6; Georg Rohde, Azra Erhat, Samim Sinanoğlu, *Latin Dili Grameri*, DTCF yayınları, Ankara 1943, s. 13; Fazıl Nazmi Rukun, *Latince*, İstanbul 1944, s. 21.

adlıg, baş, temel gibi karşılıklar bulunmaktadır (Buran 1996: 15). Türkiye Türkçesinde bu terimlerden en fazla kullanılanı *yalın hâl (durum)* terimi olmuştur. Türkçede *nominativus* hâlinin tanımı, kapsamı ve fonksiyonları ile ilgili problemler de, *yalın hâl* teriminin yaygınlık kazanmasından kaynaklanmaktadır. Terimin içinde bulunan *yalın* kelimesi, bütün eksiz gramer unsurlarını çağrıştırmış ve morfolojide *sıfır ek* ile *yalınlığı* bir birine eşit hale getirmiştir. Oysa Türkçede fiiller çekim eki almadan kullanım sahasına çıkamadıkları hâlde (emir ikinci teklik şahıs hariç), isimler ek almadan da kullanım sahasına çıkabilmektedir. Eksiz ya da sıfır ekle kullanıma çıkan bu isimler, görünüşte eksiz olmalarına rağmen *yalın hâlde* değildir. Cümlede yalın hâlde sadece özne bulunabilir. Bu hâl de her zaman eksiz değildir ve cümle içinde istikameti ileriye doğru olmayan çekim eklerini (çokluk, iyelik ve -ki aitlik ekini) alabilmektedir. *Nominativus* için *yalın hâl* terimi yerine bir başka terim, meselâ *özne hâli* ya da Azeri Türkçesinde olduğu gibi *adlık hâl* terimlerinden biri kullanılsa *nominativusun* hâl kategorisi içindeki yeri daha iyi değerlendirilebilir.

Yalın hâlin görünüşte eksiz olmasından dolayı, pek çok dilci isim hâllerinin “*adların, söz dizimi içinde yükleme, edatlarla, bazen de başka adlarla ilişkilerine göre girdikleri biçimler*”⁴ olduğunu göz ardı edip ek almamış bütün isimleri yalın hâlde kabul etmektedir. Yukarıda da zikredildiği gibi yalın hâlin tanımını veren yazarların pek çoğu, bu hâlin fonksiyonlarından bahsederken cümlede, özne, belirsiz nesne, zarf, sıfat, ünlem, isim tamlamasında tamlayan, cevher fiilinin kullanılmamasından dolayı isim cümlelerinin yüklemi gibi unsurları yalın hâl olarak değerlendirmektedir. Halbuki bunların içinde sadece özne yalın hâldedir. Eğer bu unsurların hepsini yalın hâlde kabul edersek o zaman, bütün unsurları yalın hâlden oluşan cümlelerle karşılaşabiliriz: “*Hava bugün çok güzel.*” cümlesindeki bütün kelimeler görünüşte yalındır fakat yalın hâlde değildir. Bu sebeple yalın hâlin fonksiyonlarını incelerken “*Cümlede Nesne Durumundadır, İsim Tamlamasında Tamlayan Durumundadır, Zaman Zarfı Durumundadır, Sıfat Tamlaması Durumundadır, Ünlem Bildirir, İkilemeler Kurar, Kökteş Fiiller Kurar*”⁵ gibi ifadelerden kaçınmak gerekir.

Yalın hâlde ilgili bir başka problem de bazı kitaplarda *yalın hâlin diğer isim çekim eklerinin yerine kullanılması* ifadesinin yer almasıdır. Bu başlık altında da “*Yalın Halin Eksiz Tamlama Hali Görevinde Kullanılması, Eksiz Belirtme Hali Yerine Kullanılması, Yönelme Hali Yerine Kullanılması, Bulunma Hali Yerine Kullanılması, Çıkma Hali Yerine Kullanılması, Vasıta Hali Yerine Kullanılması*” gibi alt başlıklar bulunmaktadır.⁶ Bir cümlede yalın hâlde sadece özne bulunabileceğinden yalın hâlin “diğer isim çekim eklerinin yerine kullanılması” mümkün değildir. Şu da unutulmamalıdır ki Türkçenin hiçbir devresinde yönelme,

⁴ Tahir Kahraman, “Çağdaş Türkiye Türkçesinde Ad Çekimi Eklerinin Kullanım Özellikleri ve İşlevleri”, (Türkçede İsim Çekim Eklerinin Kullanım Özellikleri ve İşlevleri konulu toplantıda sunulan bildiri, 6 Nisan 1996) bk. *Türk Gramerinin Sorunları II*, TDK yayınları, Ankara 1999, s. 285.

⁵ bk. Buran 1996: 52-55; Gülsevin 1997: 19-21.

⁶ bk. Buran 1996: 57- 60; Gülsevin 1997: 21-25; Memmedov 1979: 38-41.

bulunma ve ayrılma hâllerinin eksiz şekilleri yoktur. Dolayısıyla yalın hâlin mekân bildiren bu hâller yerine kullanılması zaten mümkün değildir. Türkçede eksiz şekilleri de bulunan hâller yalnızca ilgi ve yükleme hâlleridir. Yalın hâl görünüşte ancak bu hâllerle veya isim çekiminin dışında olan sıfat ve zarflarla benzerlik gösterebilir. Ama cümleyi dikkatle incelediğimizde her birinin farklı fonksiyonu olduğundan yalın hâlin bunlarla karıştırılması da pek mümkün değildir.

Sonuç olarak, yalın hâlin hâl sistemi içindeki yerinin tekrar gözden geçirilmesi gerektiğini, terim olarak nominativusun *yalın hâl* teriminden başka bir terimle (özne hâli veya adlık hâl) karşılanmasının daha doğru olacağını, yalın hâlin kelime grupları ve cümledeki fonksiyonlarının yukarıda bahsettiğimiz hususları da göz önünde bulundurarak tekrar değerlendirilmesinin gerektiğini ve bazı gramer kitaplarında yer alan *yalın hâlin diğer hâl eklerinin yerine kullanılması* ifadesinden kaçınılması gerektiğini düşünmekteyiz.

KAYNAKÇA

- Adalı, Oya (1979), *Türkiye Türkçesinde Biçimbirimler*, Ankara: TDK yayınları.
- Aksan, Doğan (1980), *Her Yönüyle Dil (Ana Çizgileriyle Dilbilim) II. Cilt*, Ankara: TDK yayınları.
- Banguoğlu, Tahsin (1990), *Türkçenin Grameri*, Ankara: TDK yayınları.
- Buran, Ahmet (1996), *Anadolu Ağızlarında İsim Çekim (Hâl) Ekleri*, Ankara: TDK yayınları.
- Deny, Jean (1941), *Türk Dili Grameri (Osmanlı Lehçesi)*, (çev. Ali Ulvi Elöve), İstanbul: Maarif Matbaası.
- Ediskun, Haydar (1992), *Türk Dilbilgisi*, İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Ergin, Muharrem (1985), *Türk Dil Bilgisi*, İstanbul: Boğaziçi yayınları.
- Filan, Kerime (1998), “Ekrem Caušević, Gramatika suvremenoga turskog jezika, Hrvatska Sveučilišna Naklada, Zagreb 1996, pp.553”, *Türk Dili*, 559: 86-95.
- Gabain, A. Von (1988), *Eski Türkçenin Grameri*, (çev. Mehmet Akalın), Ankara: TDK yayınları.
- Georg Rohde ve diğerleri (1943), *Lâtin Dili Grameri*, Ankara: DTCF yayınları.
- Gülsevin, Gürer (1997), *Eski Anadolu Türkçesinde Ekler*, Ankara: TDK yayınları.
- Hatiboğlu, Vecihe (1982), *Dilbilgisi Terimleri Sözlüğü*, Ankara: DTCF yayınları.
- Koç, Nurettin (1992), *Açıklamalı Dilbilgisi Terimleri Sözlüğü*, İstanbul: İnkılâp Kitabevi.
- Korkmaz, Zeynep (1992), *Gramer Terimleri Sözlüğü*, Ankara: TDK yayınları.

- (2003), *Türkiye Türkçesi Grameri (Şekil Bilgisi)*, Ankara: TDK yayınları.
- Memmedov, Yunis (1979), *Orhon-Yenisey Abidelerinde Adlar*, Bakı: Azerbaycan Dövlət Pedagoji İnstitutu yayınları.
- Neşe Atabay ve diğlerleri (1976), *Sözcük Türleri I*, Ankara: TDK yayınları.
- (1983), *Sözcük Türleri*, Ankara: TDK yayınları.
- Öktem, Filiz (1996), *Uygulamalı Latin Dili*, İstanbul: Sosyal Yayınlar.
- Öner, Mustafa (1999), "Türkçede Edatlı (Sentaktik) İsim Çekimi", *Türk Dili*, 565: 10-18.
- Perek, Faruk Zeki (1964), *Tercümelî Latince Grameri*, İstanbul: İÜEF yayınları.
- Rukun, Fazıl Nazmi (1944), *Latince*, İstanbul: Ahmet İhsan Matbaası.
- Taşlıklıoğlu, Zafer (1948), *Eski Yunancada İlk Adımlar*, İstanbul: İÜEF yayınları.
- TDK (1999), *Türk Gramerinin Sorunları II*, Ankara: TDK yayınları.
- Topaloğlu, Ahmet (1989), *Dil Bilgisi Terimleri Sözlüğü*, İstanbul: Ötüken Neşriyat.